

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse

Ændring af kvægproduktion

Ådalsvej 2, 6690 Gørding

12.6.2017

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 17/9932

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL ÆNDRING OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Vilkår for husdyrbrugets anlæg.....	6
Generelle vilkår	6
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	7
MEDDELELSESPLIKT.....	7
ØVRIGE FORHOLD.....	7
OFFENTLIGGØRELSE.....	7
KLAGEVEJLEDNING	8
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	9
INDLEDNING	9
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN.....	9
Husdyrbrugets beliggenhed.....	10
Dyreholdets størrelse	11
Driftsbygninger.....	12
Foder	14
Gødningsproduktion	14
Udbringningsarealer	15
Energi- og vandforbrug.....	15
Råvarer og hjælpestoffer	15
Affald	15
Spildevand/restvand	15
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	16
Lugt	16
Støj og transport	17
Støv, fluer og skadedyr	17
Lys.....	17
Driftsforstyrrelser og uheld	17
Landskab og kulturmiljø.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	18
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	18
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	24
Nitrat og fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer	25
Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder.....	25
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	25
OPHØR	29
HØRING	30
SAMLET VURDERING	30
BILAG 1	31
BILAG 2	37

Indledning

Tillægget til miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Ådalsvej 2, 6690 Gørding i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at ændring og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til tillæg til miljøgodkendelse har været i nabohøring i perioden fra den 19. maj 2017 til den 9. juni 2017. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Godkendelse til ændring og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Ådalsvej 2, 6690 Gørding kan ændres som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En ændring af dyreholdet fra 86 malkekøer, jersey, 6 opdræt, jersey (22,5-24 mdr.), 22 småkalve, jersey (0-5 mdr.) og 5 tyrekalve, jersey (25-60 kg) til 290 tyrekalve, tung race (95-150 kg) og 290 ungtyre, tung race (150-420 kg). Dette svarer til en ændring fra 114,8 dyreenheder til 91,3 dyreenheder.
- En del af den eksisterende kostald ændres til dybstrøelse.

Godkendelsen meddeles efter § 11 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Ændring og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, herunder drift af husdyrbrugets anlæg.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Ådalsvej 2, 6690 Gørding, matrikel nr. 18 a Lovrup By. Ejendomsnummeret er 5610308624. Bedriftens CVR nr. er 14261982 og CHR nr. er 44138. Husdyrbruget ejes af Tonni Nissen, Ådalsvej 2, 6690 Gørding og drives af Højvanggård I/S, Gørklintvej 12, 6670 Holsted (CVR nr. 25625382).

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 97547. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Esbjerg Kommune i april 2015. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som fortsat er gældende fremgår af bilag 1.

Der stilles følgende vilkår til hhv. husdyrbrugets anlæg, husdyrbrugets arealer, samt generelle vilkår for husdyrbruget.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Følgende vilkår i miljøgodkendelsen for Ådalsvej 2 fra april 2015 ophæves: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 og 39.
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal produce- rede dyr	DE
Ungtyre, tung race (150-420 kg), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skraber	290	80,87
Tyrekalve, tung race (95-150 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	290	10,42
I alt		91,3

3. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 91,3 dyreenheder.
4. Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %. Den naturlige variation må dog ikke have karakter af permanente ændringer.

Husdyrgødning og ensilage

5. Andelen af dybstrøelse, som afhændes til biogasselskab eller udspredes på marken direkte fra stalden, skal min. være 90 %.

Landskabelige værdier

6. Vilkår 27 og 28 i godkendelsen fra april 2015 ophæves, såfremt dybstrøelsesstalden til goldkøer m.m. ikke opføres inden udnyttelsesfristen udløber i april 2018.

Generelle vilkår

Egenkontrol

7. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 2).

Krav til udnyttelse af godkendelse

8. Vilkårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

9. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse. Det betyder, at ændringen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.
10. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog ovennævnte vilkår.

Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Da dette er et tillæg til en eksisterende miljøgodkendelse, skal første revurdering foretages 8 år efter den eksisterende miljøgodkendelse er meddelt. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2023.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til love og bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 16. juni 2017 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 14. juli 2017 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Ådalsvej 2, 6690 Gørding har søgt om at ændre dyreholdet. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelsen og indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ændring og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcetilforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Tonni Nissen ønsker at ændre sin kvægbesætning på Ådalsvej 2 fra 114,8 dyreenheder (DE) til 91,3 DE. Ændringen sker i eksisterende bygninger. Der sker dog en ændring fra spalter til dybstrøelse i den ene ende af stalden for de mindste kalve.

På vegne af ansøger har Gråkjær A/S den 4. april 2017 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt. Det endelige ansøgningsskema (nr. 97547 version 2) er indsendt den 28. april 2017. I ansøgningen indgår desuden to fiktive ansøgninger (skema 97557 og 97558) samt scenarieberegning 98158.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har 9. april 2015 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 108,1 DE til 116,4 DE (etape 1) og 135,9 DE (etape 2). Nærværende miljøgodkendelse meddeles således som et tillæg til denne miljøgodkendelse.

Af § 26 i husdyrloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Esbjerg Kommune har lavet en scenarieberegning, hvor nudrift således angivet til 108,1 DE, således at alle beregninger og vurderinger af miljøforhold medtager alle udvidelser siden januar 2010.

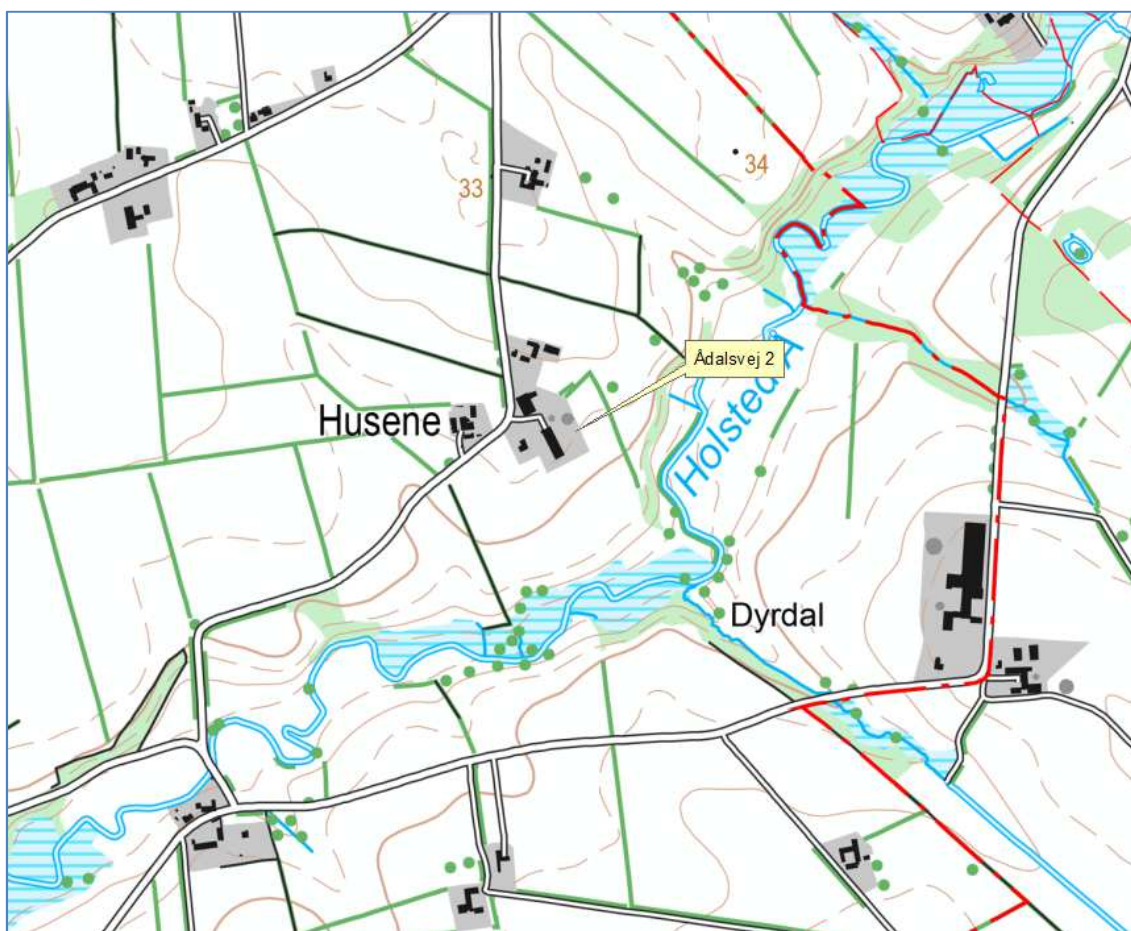
¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017); Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (nr. 1324 af 15.11.2016) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-020 landområde ved Lourupvej og Gyllingvej" og "23-020-150 Natur mellem Nørre Gørding og Springbæk" i Esbjerg Kommuneplan 2014-2026. Områderne er udlagt til hhv. jordbrugsområde og naturnetværk. Anvendelsen for 23-020-020 fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning.

Anvendelsen for 23-020-150 fastlægges til naturnetværk med det sigte at beskytte, forbedre, genoprette eller tilvejebringe levesteder for vilde dyr og planter samt landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier. Der må ikke tillades etableret eller ændret anlæg, så de landskabelige værdier, der tilsigtes beskyttet, forringes. Der stilles krav om afskærmende, slørende beplantning omkring landbrugsbygninger, tekniske anlæg mv. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 960 m fra nærmeste planlagte byzoneområde (Erhvervsområde ved Nørre Lovrup) og ca. 2,7 km fra eksisterende byzoneområde (Holsted by). Nærmeste samlede bebyggelse er Stenderup ca. 4,7 km fra husdyrbruget.

Nærmeste nabo Ådalsvej 1 (uden landbrugspligt) ligger ca. 105 m fra husdyrbruget. Ejendommen ejes af ansøger. Nærmest ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger er Lourupvej 29.

Der etableres ikke nye staldanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg, og derfor er afstandskravene beskrevet i miljøgodkendelsen fra april 2015 uændret.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, naboskel og egen beboelse.

Husdyrbruget ligger endvidere mere end 300 m fra en beboelsesbygning uden landbrugspligt, der ligger i samlet bebyggelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til bolig- og erhvervsformål/offentlige formål. Dermed er husdyrbruget ikke omfattet af husdyrlovens § 20, der skal sikre at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget er placeret mindre end 300 m fra de nævnte områder.

Dyreholdets størrelse

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der beskrevet udvidelse i to etaper. Etape 1 er gennemført, men etape 2 bliver ikke gennemført, og der ønskes nu en ændring til tyrekalveproduktion. Derfor er nudriften for 2017 sat til den godkendte udvidelse i etape 1.

Det nuværende og fremtidige dyrehold fremgår af tabel 1.

Dyreart	Nudrift 2015		Nuværende 2017		Fremtidig	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Tyrekalve, tung race (95-150 kg), dybstrøelse (hele arealet)					290	10,42
Ungtyr, tung race (150-420 kg), Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skraber					290	80,87
Tyrekalve, jersey (25-60 kg), dybstrøelse (hele arealet)			5	0,13		
Småkalve, jersey, (0-2 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)			8	1,40		
Småkalve, jersey, (2-5 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)			14	2,89		
Kvier/stude jersey (22,5-24 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)			6	2,73		
Malkeko (8.594 kg EKM), jersey, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	90	103,8				
Malkeko (8.594 kg EKM), jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	2	2,3				
Malkeko (10.000 kg EKM), jersey, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			82	102,61		
Malkeko (10.000 kg EKM), jersey, Dybstrøelse (hele arealet)			4	5,01		

Får, dybstrøelse (hele arealet)	14	2,0	
I alt	108,1	114,8	91,3

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Slagtekalveproduktion er påbegyndt den 1. august 2016, og denne ændring forventes godkendt i nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Der stilles vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades af variere.

Driftsbygninger

Den planlagte møddingsplads (kalvehytter/vogne) samt pladsen til kalvehytter ved den eksisterende stald (kostalden) er ikke blevet etableret.

I forbindelse med tyrekalveproduktionen er der brug for et større dybstrøelsesareal, og derfor er der etableret et dybstrøelsesareal ovenpå spalterne i den sydlige ende af "kostalden", svarende til 13 m i længde og hele staldens bredde, i alt 220 m².

Herudover sker der ingen ændring i staldanlæg, opbevaringsanlæg m.m.

På ejendommen vil der efter ændringen være følgende bygninger, som angivet i tabel 2.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Stuehus	
2	"Kostald"	830 m ²
3	Maskinhus	680 m ²
4	Værksted	110 m ²
5	Kalvehytter (tages ud af brug)	
6	Plansilo	300 m ²
7	Plansilo	125 m ²
8	Plansilo	450 m ²
9	Gyllebeholder (overdækket)	340 m ³
10	Gyllebeholder	1.250 m ³

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

I ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk har ansøger anført hvilke ændringer der sker i dyreholdet i de enkelte stalde og hvilke ændringer der sker i staldsystemer. Ændringerne fremgår af tabel 3:

Staldafsnit	Dyreart	Antal		Staldsystem	
		Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kostald (eksisterende)	Malkeko, jersey	82	0	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skrabning hver 4. time	-
	Malkeko, jersey	4	0	Dybstrøelse (hele arealet)	-
	Kvie / stud, jersey (22,5-24 mdr.)	6	0	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skrabning hver 4. time	-
	Tyrekalve, tung race (95-150 kg)	0	290	-	Dybstrøelse (hele arealet)
	Ungtyre, tung race (150-420 kg)	0	290	-	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) + skrabning hver 4. time

Kalvehytter/vogne	Småkalve, jersey (0-2 mdr.)	8	0	Dybstrøelse (hele arealet)	-
	Kvie / stud, jersey (2-5 mdr.)	14	0	Dybstrøelse (hele arealet)	-
	Tyrekalve (25-60 kg)	5	0	Dybstrøelse (hele arealet)	-

Tabel 3: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Kommunen finder, at der skal stilles vilkår som sikrer, at ansøger anvender de staldsystemer og teknologier, som der er oplyst om i ansøgningen. På den baggrund stilles vilkår om, at der skal foretages skrabning på spalterne hver 4. time.

Foder

Ensilage opbevares i plansiloer med fast bund og afløb til gyllebeholder.

Der er udarbejdet foderplaner, som er tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der er i godkendelsen fra april 2015 stillet vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille yderligere vilkår.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst i ansøgningen og fremgår af tabel 4.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	1.490 m ³	Gyllebeholder på 340 m ³ . Gyllebeholder på 1.250 m ³ . Kanaler på 300 m ³ .
Dybstrøelse	136 t m ³	Dybstrøelsesstald med kapacitet på ca. 110 m ³

Tabel 4: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at dyrene er på stald hele året.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og andet spildvand/restvand der ledes til gyllebeholderen, herunder overfladevand fra plansiloer.

Dybstrøelse opbevares i stalden, og 90-100 % af dybstrøelsen afsættes direkte fra stalden til biogasanlæg ved udmugning. I særlige tilfælde, f.eks. ved sygdomsudbrud, kan det ske, at en del af plansiloarealet midlertidigt skal anvendes til opbevaring af en mindre mængde dybstrøelse. Plansiloerne har afløb til gyllesystemet.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 9,4 måneder, mens opbevaringskapaciteten for fast husdyrgødning svarer til 9 måneder. Dermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens² krav til opbevaringskapacitet opfyldt.

Der stilles vilkår til andelen af dybstrøelse der køres direkte ud/afhændes til biogas.

² Bekendtgørelse nr. 1324 af 15.11.2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Udbringningsarealer

Der er foretaget ændringer i husdyrloven, som trådte i kraft pr. 2. marts 2017.

I overgangsbestemmelserne er anført, at i sager om miljøtilladelse eller –godkendelse m.v. af husdyrbrug, der er modtaget fra den 2. marts til den 31. juli 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår vedr. udbringningsarealer. Derfor ophæves vilkår 29-38 i miljøgodkendelsen fra april 2015.

Energi- og vandforbrug.

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens energi- og vandforbrug.

Vand- og energiforbruget skønnes at være uændret eller falde i forhold til tidligere ansøgt forbrug, da der ikke er malkekøer på ejendommen mere, som typisk kræver meget vand, og slagtetyrene er mindre.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår, end det der fremgår af miljøgodkendelsen fra april 2015.

Råvarer og hjælpestoffer

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens råvarer og hjælpestoffer.

Der opbevares ikke kemikalier til rengøring af malkeanlæg mere, da der ikke er mælkeproduktion på ejendommen mere.

Der er en 1.200 l dieseltank på ejendommen fra 1986, der ikke er i brug, som er placeret i maskinhuset på betongulv.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf. Dvs. at dieseltanken ikke må tages i brug igen, men skal sløjfes efter de gældende regler, da den er over 30 år.

Affald

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens affald.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår, end det der fremgår af miljøgodkendelsen fra april 2015.

Spildevand/restvand

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens spildevand.

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Der vurderes ikke at være behov for at stille vilkår til ejendommens håndtering af spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur og vandmiljøet behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens lugtpåvirkning.

Da der sker en ændring i dyreholdet, skal der foretages en ny vurdering af lugtgenerne.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenafstande. Genafstanden beskriver den afstand som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Genafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed over for lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Genafstanden beregnes i det digitale ansøgningskema og resultaterne fremgår af tabel 5. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er genafstanden ikke korrigeret.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (genafstand)	Aktuel afstand
Byzone	126 m	1.013 m*
Samlet bebyggelse	71 m	4.697 m
Enkelt bolig	40 m	129 m

Tabel 5: Lugt.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af driftsherren er Lourupvej 29, 6690 Gørding. Nærmeste samlet bebyggelse er Stenderup og nærmeste byzone/planlagt byzone er et erhvervsområde ved Nørre Lovrup.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Da den aktuelle afstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt i forhold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre lugtgener for naboer.

Der er i godkendelsen fra april 2015 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Dette vilkår bibeholdes.

Støj og transport

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens støjgener, herunder transport.

I nærværende tillæg til miljøgodkendelse vil antallet af transportere i fremtiden være mindre, end det antal der fremgår af den eksisterende miljøgodkendelse. Det skyldes bl.a. at der ikke er mælkeproduktion på ejendommen mere, og derfor forsvinder bl.a. 182 transportere til afhentning af mælk.

Den vurdering der er foretaget i miljøgodkendelsen fra april 2015 betragtes derfor som "worst case", og det vurderes ikke, at der er behov for at stille supplerende vilkår.

Støv, fluer og skadedyr

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens støvgener.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår, end det der fremgår af miljøgodkendelsen fra april 2015.

Lys

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens lysgener.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår, end det der fremgår af miljøgodkendelsen fra april 2015.

Driftsforstyrrelser og uheld

I miljøgodkendelsen fra april 2015 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af mulige driftsforstyrrelser og uheld.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår, end det der fremgår af miljøgodkendelsen fra april 2015.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse.

I den konkrete sag, er der tale om en ændring af dyreholdet, i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁴ er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, udledning af fosfor til overfladevand, samt udledning af nitrat til overfladevand såvel som i forhold til grundvand.

Disse beskyttelsesniveauer skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁵, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for ændringen, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

På dette husdyrbrug var kravet til ammoniakreduktion 30 % for den første udvidelse i 2015). Kravet om 30 % ved den første udvidelse (til gældende miljøgodkendelse) var overholdt, merbelastningen var beregnet til -155,9 kg N/ år (skema 62762) og den samlede ammoniakudledning var reduceret til 705,7 kg N/år i etape 1 (jf. tidligere miljøgodkendelse fra april 2015).

Da der er tale om en ændring af et husdyrbrug over 75 DE stilles der pt. et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen på ændringen i forhold til det tilsvarende staldsystem (referencestaldsystemet). Kravet er ikke umiddelbart opfyldt jf. it-ansøgningen. Der mangler 111,4 kg N/år for at opfylde kravet, jf. skema 97547.

Da denne miljøgodkendelse omhandler en ændring fra malkekvægsbesætning til slagttetyreproduktion, kunne ansøger principielt set have valgt udelukkende at konvertere husdyrbrugets dyrehold efter § 29 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Ansøger har valgt at udarbejde en ny miljøgodkendelse bl.a. fordi, der i en del af stalden ændres fra spalter til dybstrøelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁵ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Vurderingen efter § 29 er foretaget i denne miljøgodkendelse som dokumentation for overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav. Beregningerne til denne vurdering er foretaget i fiktiv ansøgning (skema 97557), hvor der sker en ændring til en produktion på 250 slagtedyre.

Beskrivelse	Husdyrproduktion jf. Miljøgodkendelse fra april 2015 – etape 1	Ansøgt drift
DE	114,8	78,7
Kg N ab lager	10.798	7.052
Kg P ab lager	1.804	1.170
Ammoniak (kg N/år)	713	712
Lugt OU/DE	7.122	6.732

Tabel 6: Vurdering efter §29

I den fiktive ansøgning (skema 97558) er der foretaget en udvidelse fra 250 slagtedyre til 290 slagtedyre (svarende til den ansøgte produktion), og jf. ansøgningen er det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % overholdt.

Esbjerg Kommune vurderer, at alle forudsætninger for en konvertering af dyreholdet efter § 29 er overholdt. Da dyreholdet således kunne ændres til det ønskede via anmeldteordningen vurderes det, at det generelle ammoniakreduktionskrav kan overholdes i dette tillæg, hvor der ønskes ændring i staldanlægget.

Der skal foretages en vurdering af den kumulative udvidelse siden 1. januar 2007, dog maks. 8 år tilbage. Esbjerg Kommune har lavet en scenarieberegning, hvor nudriften svarer til nudriften for 8 år siden, skema 98158.

Samlet stiger ammoniakfordampningen fra 735 kg N/år til 826 kg N/år.

På ejendommen Ådalsvej 2 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlæg vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om overdrev, moser, enge og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk end 1.000 m vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne. Kun undtagelsesvist og ved meget store husdyrbrug vil det være nødvendigt at stille vilkår for beskyttelse af naturlokaliteter beliggende længere væk end 1.000 m fra anlægget, hvilket ikke vurderes at være nødvendigt i nærværende sag.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 15,9 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Ådalsvej 2 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 18,1 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnsspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Vurdering i forhold til kategori 1,2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 3).

Kort 3: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 7 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori defineres som i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, der også fastsætter beskyttelsesniveauet for henholdsvis kategori 1, 2 og 3 natur.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Eng	-0,2	1,3	122	Ej Kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
2. Potentielt ammoniakfølsom skov	-0,2	2,0	104	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
3. Overdrev	0,0	0,3	284	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
4. Mose	0,0	0,3	360	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
5. Overdrev	0,0	0,2	296	1	1 ejendom	Maksimal tilladt totaldeposition 0,4 kg N/ha/år
6. Eng	0,0	0,2	203	Ej Kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
7. Overdrev	0,0	0,2	185	1	1 ejendom	Maksimal tilladt totaldeposition 0,4 kg N/ha/år
8. Mose	0,0	0,2	263	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
9. Overdrev	0,0	0,1	510	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år

Tabel 7. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 3.

For husdyrbrug over 15 DE gælder, at disse ikke må etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 10 m fra anlægget.

Som det fremgår af tabellen, sker der ved det ansøgte afsætning af ammoniak på lokaliteterne 5 og 7, der vurderes at være kategori 1-natur. Af tabellen, fremgår det også, at der sker et kumulativt bidrag med ammoniak fra et andet husdyrbrug. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt og Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på lokaliteterne.

Det fremgår af tabel 7, at der sker afsætning af ammoniak på lokaliteterne med numrene 2-4 og 8-9, der vurderes at være kategori 3-natur. Det fremgår ligeledes af tabellen at husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Kategori 3-naturlokaliteter, som omfatter overdrev og mose, kan ifølge husdyrloven sikres mod merbelastning med ammoniak, der overstiger 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes, at overholdelse af dette beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne og er i overensstemmelse med gældende klagenævnspraksis på området (jf. NMK-132-00522).

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrlovens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 3). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes, som tidligere nævnt, at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 122 m fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Å. Området modtager en totaldeposition på 1,3 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at

projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende:

"Det fremgår af de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, at reduktion af kvælstofdeposition fra landbrugsdrift på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper ikke indgår i planernes indsatsprogram, men sker gennem lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i nærværende bekendtgørelse og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug, herunder kravene i dette bilag, bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer. Husdyrgodkendelser, herunder kravene i dette bilag, bidrager til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode)."

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 2.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 18,9 km SV for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 8,1 km SV for anlægget), strandtudse (ca. 15,8 km SV for anlægget), løgfrø (ca. 7 km S for anlægget), stor vandsalamander (ca. 1,5 km S for anlægget) og birkemus (ca. 21,4 km S for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da potentielle yngle- og rastesteder ikke bliver påvirket ved drift af ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Bramming-Holsted Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arteres yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Nitrat og fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer

Med den nye husdyrlovgivning, der delvist er trådt i kraft pr. 2. marts 2017, skal der ikke længere stilles vilkår til arealer i miljøgodkendelser. Der er derfor ikke foretaget en vurdering af påvirkningen af husdyrgødningen fra udbringningsarealerne.

Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder

Med den nye husdyrlovgivning, der delvist er trådt i kraft pr. 2. marts 2017, skal der ikke længere stilles vilkår til arealer i miljøgodkendelser. Der er derfor ikke foretaget en vurdering af påvirkningen af husdyrgødningen fra udbringningsarealerne.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

En ansøgning om miljøgodkendelse skal indeholde en redegørelse for husdyrbrugets valg eller fravalg af BAT beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade og teknologibeskrivelser, Landscentret BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræavl. BREF-dokumentet er ikke gældende for kvægbrug, men selve principperne i BREF-dokumentet, vurderes dog også at kunne anvendes for kvægbrug.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdien⁶ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget, hvor der særligt skelnes mellem eksisterende og nye staldanlæg. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

⁶ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011 og Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

Der etableres dybstrøelse for de små slagtekalve oven på spalterne. Dette anses for BAT for småkalve. Der er både i nudrift og ansøgt drift monteret robotskraber oven på spalterne. Desuden afhændes 90 % af dybstrøelsen direkte fra stalden.

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnes til 1.054 kg NH₃-N jf. it-ansøgningen. Der findes på nuværende tidspunkt ingen emissionsgrænseværdier for slagtekalve, og derfor anvendes normalt.

I ansøgningen på Ådalsvej 2 er der en samlet årlig ammoniakemission på 826 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt på ejendommen fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- Eksisterende stald (gl. kostald): Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) med robotskrabere på spalterne.
- Der etableres dybstrøelsesafdeling for småkalvene pga. dyrevelfærd.

Der er i miljøgodkendelsen fra april 2015 stillet vilkår om, at spalterne i kostalden skal rengøres med skraber minimum hver 4. time. Dette vilkår bibeholdes.

Fodringstiltag

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og foder:

- Foderet er, ved hjælp af foderplaner, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.
- Proteinindholdet i foderet søges løbende reduceret. Dette medfører, at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres, og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.
- Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere fosforudledning.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Den mindste beholder er overdækket, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.
- En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.
- Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket reducerer risikoen for tab af gylle til miljøet.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Gyllebeholderen jf. kort 2 (bygning 9), der kan rumme 340 m³ er overdækket, hvilket er fastholdt med vilkår i miljøgodkendelsen fra april 2015. Dette vilkår bibeholdes.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ved fodring af kvæg vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Samtidig medfører manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil.

Da der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier til at reducere fosforudledning via fodring vurderer Esbjerg Kommune, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Vurderingen af BAT i forbindelse med ændring på Ådalsvej 2 foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Miljøstyrelsen finder, at elementerne i BREF-dokumentet også kan anvendes for husdyrbrug med kvægbrug.

Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, at der forefindes beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser samt at registrere forbruget af næringsstoffer. Desuden

er der beskrevet en række elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning herunder krav om gødningsplanlægning og –regnskaber samt retningsgivende normer for husdyrholdets næringsstof behov.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og management:

- Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.
- Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der udarbejdes foderplaner og foderkontrol på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.
- Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.
- Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcepild eller uhygiejniske forhold.
- Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge, og der er ugentligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse, og medarbejdere vil blive orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt, eller når vigtige telefonnumre ændres.
- Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres under kadaverkapsel eller pressening, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Der er i miljøgodkendelsen fra april 2015 stillet vilkår om, at der som minimum sker en årlig registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette. Der er ligeledes stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget. Disse vilkår bibeholdes.

Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vand og energiforbruget, at forebygge spild fra drikkevandsinstallationer og reparere evt. lækager, at anvende naturlig ventilation i videst muligt omfang, at optimere evt. ventilationssystem og at installere energibesparende belysning.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og vand og energiforbrug:

- Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal.
- Udendørslyset er kun tændt efter behov.
- Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere mellem 04-24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over.
- Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Som nævnt under management er der i miljøgodkendelsen fra april 2015 stillet vilkår om, at der minimum sker en årlig registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for reovering af staldene.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler, gylletanke, mødding- og ensilagepladser vil blive rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning og ensilage-saft.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1

Miljøgodkendelse – Udvidelse af kvægproduktion, Ådalsvej 2, 6690 Gør- ding, April 2015:

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion (etape 1/etape 2)

1. — Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årsvdyr Etape 1/etape 2	DE Etape 1/etape 2	Antal mdr. på græs pr. år indenfor udbring- ningsarealet
Malkeko (10.000 kg EKM), jersey, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), skrabning min. hver 4. time	82/82	104,1/104,1	±
Malkeko (10.000 kg EKM), jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	4/18	5,1/22,8	±
Kvier/stude, jersey (22,5-24 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	6/7	2,8/3,3	0
Småkalv, jersey (0-5 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	22/0	4,3/0,0	0
Småkalv, jersey (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	0/28	0,0/5,6	0
Tyrekalv, jersey (25-60 kg), dybstrøelse (hele arealet)	5/0	0,1/0,0	0
Tyrekalv, jersey (25-40 kg), dybstrøelse (hele arealet)	0/5	0,0/0,1	0
I alt		116,4/135,9	

2. — Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 116,4/135,9 dyreenheder.
3. — Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %. Den naturlige variation må dog ikke have karakter af permanente ændringer.
4. — Hvis mælkeydelsen falder til et lavere niveau, kan dette antal DE ikke om-lægges til forøget dyrehold. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises doku-mentation for mælkeydelsen.
5. — 86/100 malkekøer skal være udegående inden for udbringningsarealet 1 må-ned om året. Dette skal kunne dokumenteres ved logbog over, hvornår dy-rene flyttes ud og ind, logbogen skal gemmes i 5 år.
6. — Udvidelse af husdyrbruget til mere end 117,8 DE må ikke foretages, førend der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til de resterende DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg eller til godkendte arealer. Kopi af aftaler skal indsen-des til tilsynsmyndigheden.

Indretning og drift

7. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
8. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

9. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi- og vandforbrug

11. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Råvarer og hjælpestoffer

12. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
13. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
14. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

15. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
16. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

17. Gyllebeholder nr. 9, se kort 2, skal have fast overdækning. (Efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter). Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.
18. I staldafsnit ST-212728 (eksisterende kostald) skal der i gangarealet installeres skraber så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalteskraberne skal rengøres med et interval

på minimum hver 4. time. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange. Skraberen skal være forsynet med timer.

19. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.

Lugt

20. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

21. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige følgende værdier:

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

22. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

23. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

24. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
25. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet.

Lys

26. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

27. De med blå angivne læhegn, se kort 5, er en forudsætning for landskabsanalysen i forbindelse med byggeriet. Såfremt disse læhegn nedlægges skal disse erstattes af 3- rækkede levende hegn, der opfylder samme funktion i forhold til indsigt til det ansøgte.
28. Der skal etableres et 5-rækket hegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske som angivet med gult på kort 5. Beplantningen skal bestå af mindst 40 % bestandstræer, der må forventes at opnå en højde på mindst 9 meter.

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

- ~~29. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3 og arealtabellen i ansøgningen.~~
- ~~30. Etape 1: Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 117,8 dyreenheder i gylle og heraf 10,5 DE biogasgylle pr. år.~~
- ~~31. Etape 1: Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 10.539 kg Total N og 1.700 kg Total P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 117,8 DE/år.~~
- ~~32. Etape 2: Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 117,8 dyreenheder i gylle og heraf 11,9 DE biogasgylle pr. år.~~
- ~~33. Etape 2: Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 10.562 kg Total N og 1.715 kg Total P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 117,8 DE/år.~~

Beregningen af kg N og kg P skal ske efter de til enhver tid gældende normaler for indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.

34. Der skal ved etape 2 afsættes minimum 18 DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg, forbrændingsanlæg eller evt. aftalearealer.
35. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til bedriftens arealer. Dog kan der, hvis miljøgodkendelsen ikke er fuldt udnyttet, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organiske gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
 - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
 - at reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

Ammoniakfordampning

36. Al kvæggylle på udbringningsareal nr. 1-0 skal nedfældes i en afstand af 20 meter fra overdrevet jævnfør kørt 9. Al fast husdyrgødning skal nedpløjes indenfor 100 meter fra samme overdrev. Forsuret husdyrgødning må udbringes inden for de nævnte afstande uden nedfældning. I gødningsplanen skal fremgå: gødningstype, udbragt mængde, udbringningstidspunkt, udbringningsmetode og evt. nedbringningstidspunkt. Gødningsplanen skal kunne fremvises ved tilsyn.
37. Der må ske afgræsning med max. 0,8 DE/ha i perioden 1. april til 31. oktober på arealerne 6-0 og 2-0 jf. kørt 11 (Afgræsning).
38. Der må ikke ske tilskuds fodring på arealerne, der afgræsses (6-0 og 2-0) jf. kørt 11 (Afgræsning).

Generelle vilkår

Egenkontrol

39. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årsgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For tyrekalveproduktionen skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år.

Uheld

40. Beredskabsplanen, som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne, skal opdateres. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Ophør

41. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

42. Vilklårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.
43. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
44. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog vilkår 42.

Bilag 2

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Ådal

Arter:

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database
 T=Trækkende i.h.t. DMU's database
 Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	
Kortnæbbet gås		T	
Grågås		T	
Sandløber		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med " "):

Dyrearter

Pattedyr
 Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
 Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
 Birkemus (betulina)
 Odder (Lutra lutra)
 Marsvin (Phocoena phocoena)
 Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (*Caretta caretta*)
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii*)
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfør (*Pelobates fuscus*)
Løvfør (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortplettet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk